

**Un informe de
l'Observatori DESCA
destapa com una empresa
espanyola intenta realitzar
extraccions mineres
en àrees protegides de
l'Amazones colombià**

Una concessió minera posa en risc una zona de presguard forestal i indígena

Durant el segon Govern de Juan Manuel Santos, es va experimentar un notable augment en les concessions mineres a tot Colòmbia, fruit d'una estratègia comuna desenvolupada per empreses estrangeres.

En el 2014, es va concedir un **títol de concessió minera amb una durada de 30 anys als resguards de Timbó de Betania, Bogotá Cachivera i Muritinga, abastint unes 20 hectàrees d'una de les poques regions verges de l'Amazònia colombiana**. Aquesta concessió permet l'extracció de minerals com el niobi, el tàntal, el vanadi i el zirconi. També s'especula que la zona pot contenir coltan, un mineral de gran valor per la indústria tecnològica.

La concessió minera es troba en una zona que gaudeix de doble protecció legal, tant com a resguard indígena com a resguard forestal. Això posa en perill les comunitats índigenes, els boscos verges, les fonts hídriques i els grans turons que les envolten, els quals es consideren llocs sagrats.

La concessió s'obre pas malgrat aquesta protecció legal, accentuant el conflicte entre els interessos econòmics de les empreses extractives transnacionals i la preservació dels drets i territoris de les comunitats índigenes de la regió.

El títol de concessió minera a Timbó de Betania, Bogotá Cachivera i Muritinga va ser **sol·licitat per una persona natural** nacional que encara avui figura com a única titular.

Aquesta persona va intentar transferir els drets d'explotació de minerals rars a l'empresa Tantalum Tech Mining SAS, la qual ha manifestat un interès sostingut durant almenys una dècada en extreure recursos d'aquesta zona. No obstant això, l'Agència Nacional de Minería de Colòmbia va rebutjar aquesta cessió a favor de l'empresa.

Les investigacions suggereixen que l'actual titular de la concessió podria haver actuat com a testaferro en nom d'aquesta empresa minera. Aquesta presumpció apunta a l'ús d'una figura nominal **per superar els obstacles legals i facilitar l'explotació d'aquesta zona.**

La recerca també constata que l'empresa Tantalum Tech Mining SAS **és una filial del holding miner espanyol ISAM,** un holding que ja està involucrat en l'explotació d'or i esmeraldes en els departaments d'Antioquia i Boyacà.

ISAM holding podria haver utilitzat l'ús d'una figura nominal per superar obstacles legals

La concessió minera vulnera els drets dels pobles indígenes i els drets de l'Amazònia

És preocupant veure com, malgrat les proteccions legals que recauen sobre aquest territori, **les autoritats han concedit una concessió sense el consentiment de les comunitats indígenes i amb una aparença d'il·legalitat**, especialment en un ecosistema que requereix una protecció estatal reforçada.

Aquesta acció va en contra de diverses sentències judicials d'alta repercussió, com ara la que reconeix l'Amazònia com a subjecte de drets, i **representa una violació dels drets dels pobles indígenes i dels compromisos legals per preservar aquests territoris**.

El manteniment de tractats de lliure comerç i inversions que inclouen mecanismes ISDS (solució de diferències entre inversors i estats) genera preocupació, ja que això podria conduir a escenaris d'impunitat en conflictes extractius com el que es presenta en aquest cas.

Aquestes disposicions podrien minvar la capacitat dels països per protegir els drets humans i ambientals davant les demandes de les empreses internacionals, creant situacions d'injustícia i desprotecció per a les comunitats afectades.

El rebuig de les comunitats indígenes davant l'extractivisme miner va més enllà de la simple preservació dels recursos naturals; és una preocupació per la preservació de la seva identitat, idioma i cultura. Entenen que **aquest tipus d'activitats no només posen en perill els recursos naturals, sinó que amenacen la pròpia existència i continuïtat de la seva comunitat i herència cultural**.

Els espais i recursos considerats sagrats i místics per a les comunitats indígenes, com els turons i l'aigua, no són simplement elements físics, sinó parts essencials de la seva vida quotidiana, la seva cosmovisió i la seva relació amb el món natural. **La intervenció humana en aquests llocs pot implicar conseqüències enormes i irreparables per a tota la comunitat, més enllà dels impactes ecològics evidents**. Afecta la seva existència, la seva cultura i la seva manera de viure.

Aquestes preocupacions reflecteixen la comprensió profunda que les comunitats indígenes tenen de la seva interdependència amb la natura i la importància de preservar aquests llocs i recursos no només per a elles mateixes, sinó per a la vida en general.

Les comunitats indígenes veuen amenaçada la seva identitat, idioma i cultura

La població dels resguards indígenes i forestals busca representació davant les autoritats

Les comunitats indígenes mostren una gran resiliència i unitat davant d'aquests desafiaments. **Els seus forts costums i la seva relació amb la natura, incloent-hi la conservació del bosc i dels recursos naturals, les converteixen en guardianes de l'Amazones.** Consideren la selva com una part indispensable de les seves vides i practiquen un ús sostenible de l'ecosistema per la seva subsistència.

Tot i que encara no s'ha iniciat l'extracció de minerals a la zona, les poblacions dels resguards de Timbó de Betania, Bogotà Cachivera i Muritinga ja estan percebent la **necessitat d'organitzar-se i buscar representació davant les autoritats.**

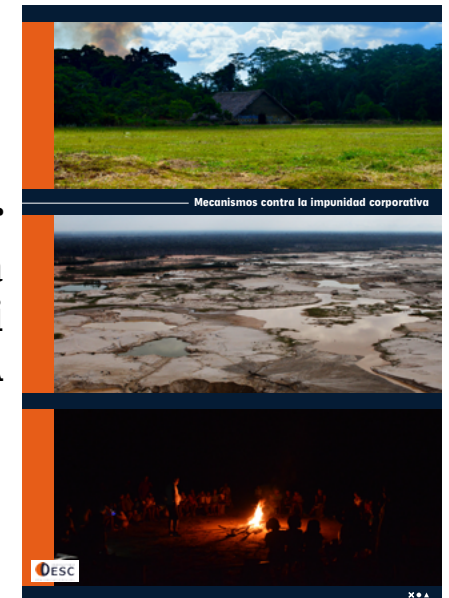
Durant les entrevistes, els líders van destacar l'alta capacitat de resiliència i comunió de les seves comunitats, valors que també són part de la seva manera d'entendre i veure el món, i van ser capaços de justificar que, si bé tenen temor de les amenaces al seu territori, confien que sortiran victoriosos en aquesta lluita.

El treball de diferents entitats i comunitats indígenes, que es recopila a l'**informe de l'Observatori DESCA "Mecanismes contra la impunitat corporativa"**, ha estat clau per destapar aquest cas.

Aquest informe detalla la **preocupant realitat de la impunitat corporativa en relació amb la violació de drets humans i ambientals perpetrada per empreses transnacionals** mitjançant l'anàlisi de casos concrets com el de Chevron a l'Equador, la declaració del Parc Nacional Natural Yaigojé Apaporis a Colòmbia i el cas de les comunitats multiètniques del resguard indígena del Timbó.

Aquest informe destaca la **necessitat urgent d'adoptar accions concretes per lluitar contra la impunitat corporativa** i posa de manifest la urgència de reforçar els mecanismes legals i implementar polítiques que garanteixin la rendició de comptes per part de les empreses i protegeixin els drets humans i el medi ambient de les comunitats vulnerables.

**Pots consultar
l'informe a la pàgina
web de l'Observatori
DESCA**

OBSERVATORI

desca

Drets socials i justícia
ecològica